

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numele singuratici a 5 cr. se vînd la »Tipografia», soc. pe acțiuni

Numele singuratici a 20 bani se vînd la librăria G. Căjar, Ploiești

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“

la 1 Octombrie 1898 v. încep
nou abonamente lunare, cuar-
talesemestrale și anuale.

Comnii abonenți sînt rugați
a gîbi ou reînnoirea abonamen-
telor, pentru regulata expe-
diția foii.

bonamentele se fac prin
mandate postale și numai pentru
un tp, care începe ou prima și
se tmină ou ultima luni, după
stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral . . . 7 fl. — cr.
Abonamentul trimestral . . . 3 fl. — cr.
Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

ste în interesul dlor abo-
nen, ca adresele să fie însemnate
oate poate de corect și legibil.
Donii abonenți vechi sînt ru-
gați lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fășile, în
carli-s'a trimis „Tribuna“ până
acu.

Administrațiunea

Nouă fasă
în Austria.

Situația din monarhie pare a în-
tra în nouă fasă. Atît guvernul con-
telui Thun, cît și cel al baronului Bánffy
au ajuns de nou la un punct critic.

Invocarea de nou a reichsrath-
ului făcut prin surprindere. Contele
Thun redea, că în parlament se va
face nou obstrucțiune sêlbatică. Acea-
sta ai compromis definitiv parlamen-
tarism și ar fi îndreptățit a cărmui
pe tîrî îndelungat cu ajutorul ș-lui
14. Îredința aceasta s'a convocat, la
nouă sîine, reichsrathul.

Accest cas s'ar fi încheiat cu Un-
garia pact pe basa ș-lui 14; pen-
tru cîndependența economică s'a sta-
bilit, absolut neadmisibilă, la ordin
mai fî. Aceasta a spus-o și Bánffy.

ptul ce s'ar fi încheiat astfel cu
ajuto ș-lui 14, fără conlucrarea par-
lamentului austriac, ar fi reeșit, fără în-
doial în favorul Ungariei. Cel puțin
într'ea, întru-cît cuța nu se ridica.

Ulcul contelui Thun, făcut în
bună înțelegere cu colegul seu Bánffy,
n'a a întocmai. Partidele din stînga,
la capartîn și elemente germane pa-
triot, în sensul larg austriac, au în-
țeleslecul contelui Thun și nu l'au
făcullăcerea tînuită de a continua
obstfîia. Ele au declarat cu sin-
gura cecție a grupului Schönerer-Wolf
— cor se desbată serios proiectele
pacti, pentru a introduce în ele îm-
bunțirile de lipsă.

ultima ședință, de Vineri, a reichs-
rath'i s'a făcut chiar o propunere de
urgă din partea unui reprezentant
al gului marilor proprietari liberali,
Schiel, ca proiectele pactului să se
iee desbatere numai decăt. S'a ce-
rut ș totodată, ca guvernul să-și de-
clară punctul seu de vedere asupra
pacti. La votisarea făcută asupra
aces propuneri guvernul a avut o mi-
noră de 10 voturi!

drept, că propunerea opoziției
germe totuși a picat, pentru-că după
regiment trebuia se întrunească 1/2

ale voturilor. Totuși rezultatul votisă-
rei a fost o mare pierdere morală pen-
tru guvern, pentru-că s'a dovedit, că
nu are majoritate absolută în camere.

Resultatul votisărei a indispus
foarte mult pe contele Thun. Dar' și
mai mult l'au indispus cuvintele aspre
și fulminante ce i'a adresat Doctorul
Lueger, primarul Vienei.

Doctorul Lueger, pornind
dela cuvintele nenorocite, ale contelui
Thun, prin care recomanda primi-
rea pactului cu Ungaria în interesul
industriei austriace, care altfel s'ar
ruina, i'a dat un perdaf, care lui Lueger
i'a atras aplause generale, ear' lui Thun
fi suna ca un anunț funebral. Lueger
a cetit în cameră răspunsul lui Bánffy,
rostit la o provocare, în dieta maghiară,
în care zicea că asupra ridicării cuței
nu există nici o înțelegere cu guvernul
austriac.

Ei, dar' în motivarea proiectelor
austriace este un pasaj expres, prin care
se pune în vedere ridicarea cuței în
Ungaria. Una din aceste declarațiuni
nu poate fi adevărată. Dr. Lueger luând
ca adevărată declarația lui Bánffy, a
numit pe contele Thun trădător al pa-
triei austriace și i'a pus în vedere, că
va mătura »ministerul frivolității».

Cuvintele lui Lueger au făcut im-
presiune, că oratorul știe, că Thun e
perdut.

La Budapesta desvoltarea lucruri-
lor din Viena a făcut și mai mare im-
presiune. Dieta nu mai ține ședințe
până luni.

Toate socotelile baronului Bánffy
sînt răsturnate. Ca mîne el se poate
găsi în fața unei noue situații, care îl
poate alunga. La bursa din Viena s'a
lățit Sămbătă știrea, că ambii prim-mini-
stri, Bánffy și Thun, au căzut. Oficioa-
sele firește desmint.

Situația însă e așa de serioasă și
critică, încât M. Sa Monarchul i'a schim-
bat pe neașteptate programul și pără-
sind Walsee a sosit la Viena. Astăzi și
Bánffy a mers la Viena.

Ziarele maghiare jidovești retac ro-
lul însemnat ce începe a-l ave Dr. Lue-
ger. Nu pot însă retacă pericolul situa-
ției. Unele ziare opoziționale susțin, că
Bánffy trebuie să se retragă. P. Napló,
guvernamental, zice, că dacă Bánffy va
abzice, asta înseamnă o situație de
care nici un partid patriotic n'ar pute
să se bucure.

B. Hirap nu pregetă a spune, că
în noua fasă se ridică figura Doctorului
Lueger, ca semn al unui nou curent,
care va ave viitorul.

Sibiu, 3 Octombrie n.

Un vis. Asupra alegerilor die-
tale din Bucovina am primit un nou
articol, datat din Suceava, care
împărtășind în esență vederile de
cari sînt conduse cele două articole
publicate de noi în această materie,
ne permitem a nu-l mai reproduce.
Ținem însă să scoatem la iveală un
moment nou, pe care ni-l prezentă ar-
ticulul acesta și care contribuie, credem,
mult la lămurirea situațiunei. Cores-
pondentul nostru din Suceava afirmă,
că guvernul local din Cernăuți îl
avuse pe dl baron Eugen Stircea în
vedere la numirea de căpitan al țerei.
Toate ițele erau deja bine preparate,
când deodată prin votul de neîncre-
dere ce-l primise Stircea din partea
comitetului național și prin eșirea lui
din acesta, lucrul devenise iluzoriu.
Bucovinenii se felicită, că planul baro-
nului Bourguignon a rămas un vis,
trumos și pentru d-sa, și pentru boie-
rul Stircea din Crasna, dar' un vis.

DIN BUCOVINA.

Alegerile în curia a II.

— Raport special al »Tribunei». —

Cernăuți, 30 Sept. n.

Astăzi, la orele 9 a. m., s'a ținut
aici alegerea deputaților dietali din cu-
ria II. (proprietarii mari). În urma unui
pact, care a existat până acuma între
proprietarii români și armeno-poloni, 4
deputați aveau să fie Români și 4 ar-
meno-poloni. Pactul s'a observat și la
alegera din anul acesta. Partidul națio-
nal a lansat lista următoare; Leon Vas-
sileo, Dr. Iancu cav. de Voieinschi, Dr.
George baron Vassileo și Dr. Iancu
cav. de Flondor. Dar' dl baron »deutsch
erzogen» (Mustatza), după ce n'a putut
să isbutească în comunele rurale, și-a
ridicat din nou cinstita mutră și cu aju-
torul guvernului voia cu ori-ce preț să
zădărnicească reușita candidaților no-
minați de către comitetul național, pu-
nându-se pe sine însuși și pe fratele seu
de cruce baron Eugen Stircea — ambii
oamenii guvernului. Intrigile au ajutat,
căci din lista candidaților naționali ro-
mâni a picat dl Leon cav. de Vassileo
și a fost ales baronul Mustatza. Aș-
dară deputați aleși în curia marilor
proprietari sînt d-nii: Dr. Iancu cav.
de Voieinschi, Dr. George baron Vas-
sileo, Dr. Iancu cav. de Flondor și Nicu
baron Mustatza. Întrarea în dietă a
dlui Dr. I. cav. de Flondor a produs în
cercurile românești o satisfacțiune și in-
sufletire deosebită, de oare-ce d-sa în
conlucrarea cu dl Dr. George Popovici
promite o luptă rodnică pe terenul na-
țional-cultural al Românilor bucovineni.
Dl Dr. Flondor este actualminte cel mai
tîner deputat în dieta țerei.

Dinasticism maghiar.

— Încă nu-i al treisprezecelea! —

Abia trecuți peste procesul celor
trei atentatori maghiari, ni-se
prezentă un nou cas, mult mai intere-
sant, de dinasticism unguresc,

Cei trei atentatori representă mo-
dul de gândire confus și nedeslușit al
păturii celei mai de jos. Atentatul
proiectat de ei nu a succes din sim-
plul motiv, că prea erau proști, ca să
poată pune la cale un atentat.

Casul cel nou e mai pronunțat și
mai mult cuprinzător, de oare-ce ema-
nează din o pătură socială mult mai
înaltă. Eată cazul:

În 10 Septembrie seara, în mo-
mentul cînd a sosit trista veste despre
asasinarea Împărătesei-Regine, câțiva
tineri maghiari își petreceau în ospê-
tăria »Săgi» din Budapesta. Atunci
oficiantul de stat, Kornjai Ist-
ván ridicându-se ținî un panegiric
plin de termeni vătămători la adresa
dinastiei. Între altele a zis:

»Regina încă nu e al treispreze-
celea... încă nu sînt răsunăți cei
13 martiri dela Arad cu 13 vic-
time habsburgice!»

Foile ungurești spun, că ceialaltă
sofi de masă s'au scandalisat și au
părăsit sala.

Se poate, cum vine însă că Kor-
njai István numai în 27 a fost
demonștat la poliție?

Cum se face, că foile ungurești,
atît de bine informate despre toate
»comploturile» Valahilor să iee act de-
spre revoltătorul cas numai după 14
zile?!

Sau poate colegii »antidinasticului»
panegirist erau atît de adînc revoltați,
încât le-a trebuit 14 zile, ca să-și poată
năbuși emoția și să vorbească în sfîrșit
în fața lumii?

Ori-ș-cum fenomenul acesta e —
ca să ne zicem mult — caracteristic
și nu mai puțin caracteristică e vedita
grabă, (?) cu care se tratează che-
în presa maghiară.

Așteptăm acum rezultatul cerce-
tărei, cu atît mai mult, că Kornjai e
oficiant la curtea de compturi, o
înalță instituție de stat, deși e pro-
nunțat kossuthist.

Volnicia din Lipova.

În ultimul număr am anunțat pe
scurt despre ucazul ce a dat judele
cercual din Lipova, spre a exclud
limba românească dela judecătoria
cercuală de acolo.

Astăzi vom da toate detaliurile
acestei noue volnicii, pentru-că faptul
constitue un atentat ne mai pome-
nit de culezător, atît contra limbei ro-
mâne și a drepturilor ei, cît și contra
legei despre naționalități.

Și e atît mai odios și mai revol-
tător acest atentat, că el provine din
partea unui renegat român, din partea
unui rătăcit fiu al unui dascăl
român.

Nu se poate ca o asemenea sfrun-
tare provocatoare a celor mai prim-
ordiale drepturi omenești să rămî-
neresbunată. Românii din Lipova și
jur, mai ales advocații români, trebue
să se ridice ca un ul spre a apêra
dreptul nostru și legea sancționată
contra volniciei și încălcării ce le face
un judecător, ce-și ignorează misiunea
în serviciul justiției, și-și prigoneste
limba părinților sei.

Eată detaliurile acestui atentat:

Ucazul lui Bene. — Renegatul lacom de
avansare. — Sfruntarea legii și a
drepturilor. — Cerem reparație!

Din Lipova primim o corespon-
dență, care reoglindează indignarea, ce
a provocat nevrednicul Bene cu ucazul
seu între Români.

Înainte de această scrisoare vom
publica aci actele volniciei culezante ce
s'a comis.

Ucazul în original.

1898. EL. 133 szám.

A kir. járásbíróság személyzetének helyben.

Legujabban tapasztaltam azt, hogy a kir.
járásbíróság személyzete a hivatalban nem csak
az ügyfelekkel, hanem az egymással való érint-
kezésnél is nem az állam nyelvét, a magyart —
hanem úgy a román mint a német nyelvet hasz-
nálják; a mikor ezen helytelen eljárásának a
személyzetet figyelmeztetem meghagyom, hogy
az 1891. évi XXVII. t. cz. 60-ik §-ában foglalt
jogkövetkezmények terhé alatt a hivatalban az
egymással való érintkezésnél kizárólag az állam
hivatalos nyelvét, a magyar nyelvet használják.

Az ügyfelekkel való érintkezésre nézve ren-
delem, hogy az ügyfelek képviselőinek minden
felvilágosításad, avagy az ügykezelésre és át-
adására irányzott és nem a magyar nyelven
előterjesztett kérelmek és előadásait egyszerűen
tagadják meg hivatkozással ezen rendeletemre;
hasznló elbánás alá esnek mind azok az ügyfe-
lek, is a kik a magyar nyelvet bírják és beszé-
lik és erről a vele érintkező hivatalnoknak tud-
omásá van, s ha ezek a hivatalnok figyelmezté-
tetése daczára is ragaszkodnak a más nyelvhez
való érintkezéshez, abban az esetben az illető
hivatalnok az ügyfél jelenlétében hozzám szó-
beli jelentést köteles tenni, hogy szükség esetén
a hites tolmács alkalmaztatása iránt intézkedést
tegyek.

Az ügyfelek ezen rendelkezésemről és az
abban foglalt jogkövetkezményekre esetről esre-
tre az illető hivatalnok által figyelmeztetendők
lesznek.

A bíróság személyzetét ezen rendeletem-
nek szigorú megtartására utasítom.
— Erről a helybeli ügyvédkart értesitem, az
ügyfelek pedig a kifüggesztendő hirdmény ut-
ján értesíttetnek.

Lippa, 1898. Szept. 22-én.

Kir. járásbírósiági főnök
Bene,
kir. járásbíró.

Ucazul în traducere.

Eată, pe românește, cuprinsul ace-
stui ucaz:

Nr. 133—1898 Pres.

Personalului judecătorei cernale

Loco.

În timpul mai nou am experiat, că per-
sonalul judecătorei cercuale nu numai în afa-
ceri cu partidele, ci și între sine se folosește nu
de limba oficială a statului, maghiară, ci atît
de cea română cît și de cea germană; cînd
fac personalul atent la această procedură in-
corectă, demand totodată, că sub greutatea ur-

mărilor de drept cuprinse în §. 60 art. de lege
XXVII. din 1891, se folosească în oficiu între
sine exclusiv limba oficială a statului, —
limba maghiară.

Ear' în atingere cu partidele poruncese,
ca cererile și predările lor, pentru darea de in-
formațiuni cu privire la manipularea și pre-
darea afacerilor, dacă acelea nu sînt făcute
în limba maghiară, să le respingă pur și
simplu, provocându-se la ordinațiunea mea;
sub asemenea tractare cad și toate acele par-
tide, cari posed și vorbesc limba maghiară și
despre aceasta oficiantul agrăit are cunoștință
și dacă și după-ce au fost făcute atențe din
partea oficiantului, insistă a comunica în altă
limbă, oficiantul respectiv este dator a-mi rapo-
rta în prezența partidei, pentru-ca în cas de
lipsă se iau dispozițiuni pentru aplicare de
tălmăciu.

Despre această ordinațiune a mea și de-
spre urmările de drept cuprinse în ea, partidele
au să fie făcute atențe din cas în cas prin
oficiantul respectiv.

Pe personalul judecătorei îl îndrum la
strictea observare a acestei ordinațiuni.

Despre aceasta pe corpul advocațional din
loc îl voi încunoștința, ear' partidele vor ave
a fi încunoștințate prin publicatiune afișată.

Lipova, la 22 Septembrie 1898.

Șeful judecătorei reg. cercuale.

(L. S.)

(Gavrila) Bene m. p.,

jude cercual.

Scrisoare din Lipova.

Dintr'o parte competență, din Lipova, pri-
mim următoarea scrisoare, privitor la volnicia
renegatului Bene:

Lipova, 2 Octombrie n.

Din cuprinsul acestei ordinațiuni,
pe care o reproduc cu greșile-i orto-
grafice, cu florile-i de stil cu tot —
reese:

»Că în localul judecătorei din Li-
pova, unde mai întreg personalul este
compus din Români, este de aci înainte
oprit a se mai vorbi românește;

că Românii, din cari e compus mai
întreg cercul, nu-și pot vedea de dara-
verile lor decăt prin ajutorul interpre-
torului, ear' întru-cât vre-unuia dintre
oficianți, i-ar veni la cunoștință sau ar
suposa, că un preot de sate de pildă,
care deși zdrobește întru câțva limba
maghiară, nu se poate însă exprima în
aceasta pe înțeles — insistă de a vorbi
în limba sa maternă, va fi osândit de
a plăti taxa tălcuitorului, pentru a se
pute îndulci de fructele justiției ma-
ghiare, sau a cere măcar numai simple
informațiuni în vre-o cauză a sa, dela
atare scriitor al judecătorei.

O asemenea sfruntare — chiar și pe
terenul justiției maghiare — de abia s'a
mai pomenit.

Prin aceasta se ating nu numai
corzile cele mai subțiri ale sentimen-
tului național, ci se disfid chiar dreptu-
rile cele mai primordiale ale omului.

Să vedem ce scop a avut Gavrilaș,

cînd a exmis această ordinațiune mon-
struoasă.

Gurile rele vorbesc, că Gavrilaș al
nostru, ar fi dorind chiar și cu prețul
sîngelui a se sui pe scara ambițiunei
până la demnitatea de judecător la tabla
reg. recte curtea de apel.

Eu din a mea parte mai mult cred,
că dînsul a observat lăncezînd în piep-
turile Românilor din această plasă a
Bănatului, iubirea de neam și în ist mod
s'ar fi servit de această apucătură ma-
chiavelică, pentru a înăspri în mod
reacționar acest sentiment de iubire ce
descrește în sinul marelui corp național
al neamului românesc (? Red.) Nu pot
însă să cred că-și va fi atîns scopul,
ori-care va fi el.

Gavrilaș e un om onorabil, dar'
schiop la mînter, — cel puțin așa s'are
despre el un comiliton al seu, tot re-
negat ca dînsul care ocupă astăzi
postul de președinte la un tribunal.

Gavrilaș e un nebuș, copt pentru
balamuc, dar' nu pentru demnitatea
curței de apel, — susțin eu, și cer cu
insistență în numele legii, să fie vizitat
de medici competenți a se pronunța în
cauze de asemenea natură, căci vede
ori-cine că o asemenea dispozițiune nu
poate isvorî decăt din niște creeri
scălciați.

Cer mai departe în numele opiniei publice, de la ministrul justiției, ca să iee la răspundere pe președintele curții de apel din Timișoara, cum poate aceasta să sufere între subalternii sei ca judecători — astfel de oameni.

N'ajunge retragerea ordinației de sus, ci numai o deplină satisfacție poate calma sentimentul public vătămător.

Ori dacă guvernul se face solidar cu asemenea descreșterea și crede a calma spiritele și altfel prea agitate a naționalităților, — tragă-și consecințele!

Mitică.

Prinși cu minciuna!

Sibiu, 3 Octombrie n.

»Diplomații« de trist rol dela Tribuna Poporului s'au încurcat de nou. Era inevitabil să se încurce. Este soarta fatală a celor-ce umblă cu doi bani în trei pungi. Este inevitabilul rol al aceluia care vrea să slujească la doi deodată.

Am arătat de repetate ori, că acești oameni nu numai dubioși, ci și compromiși în atâtea chestiuni, joacă un rol dublu; am arătat, și au arătat ei cu purtarea lor, că sunt așa de mult, și așa de necondiționat, puși în serviciul unei persoane, încât ei nu pot servi cauza. Și atunci când se prefac ca nu mai pot de dragul causei, ei nu sunt sinceri! Pretinzând că se inspiră din sentimentul public, ei au palmuit de atâtea ori opinia publică a Românilor, pentru-că voiau și trebuiau să susțină cauza perdută și odioasă a unei persoane, accentuăm: a unei singure persoane...!

Și cum interesele adevărate ale causei s'au contrazis de atâtea ori cu rolul schimbat al acestei persoane, ei, servi necondiționat supuși intereselor personale ale favoritului lor, — au trebuit să se încurce.

Așa s'au încurcat »diplomații« noștri în afacerea școalelor din Brașov.

Ei au fost cei dintâi, și unici la noi, cari se timbrează pe reprezentantul eforiei școalelor române, părintele Voinea, ca »fabricant de acte false«. Asta a provocat declarațiunea pe nedreptul atacatului, care, se știe, a înălțat cu deservire povestea actului fals.

Creându-se astfel un impas nou dlui D. Sturdza, »amicii« dela Arad în alianță cu »amicii« lor din București, cum e domnul Slavici, au crezut să-și ușureze esirea din încurcătură, prin o nouă falsificație.

»Tribuna Poporului« a falsificat titlul de drept al pretensiunii bisericești Sfântului Nicolae din Brașov, față cu statul român, punând școalele din Brașov în aceeași categorie cu școalele din Macedonia, cari stau sub satrapia faimosului Apostol Margarit.

De dragul unei persoane »Tribuna Poporului« s'a arătat de nou gata a

sacrifica o cauză culturală așa de mare, ca și cea a școalelor din Brașov.

Noi am înțeles acest procedeu, revoltător de cinic, și cu noi toți Românii obiectivi și neaserviți.

Acum »Trib. Pop.« dă taga, și ne acuză pe noi de »rea credință«. Susține că păcătosul articol, publicat în numărul 173, dela 25 Sept. n. al organului arădan, nu s'ar referi la școalele din Brașov, și ne »desfide« (!) să le arătam »o frasă ori măcar un singur cuvântel, prin care s'ar face pomenire de școalele române din Brașov«.

Răspundem acestei cutezătoare provocări, și vom dovedi că cei dela »Tribuna Poporului«, sunt nu numai de rea credință, ci că spun, într'un mod ne mai pomenit de cutezători, neaderururi! Vom dovedi, nu »cuvintele« ori cu o »frasă«, ci cu întreg articolul păcătos, că »Trib. Pop.« a susținut față cu noi un neadevăr!

Eată articolul din chestiune, pe care »Tr. Pop.« l-a publicat în nrul seu dela 25 Sept. n. tocmai când discuțiunea pornită în urma scrisorii părintelui Voinea, era mai vie, și preocupata mai vehement presa din București:

»La chestiunea ajutoarelor din România:«

În privința ajutoarelor din România, pentru școale și alte așezăminte de cultură națională dincoace de Carpați, primim dela un amic din București, om totdeauna bine informat, care ar putea să spună și mai multe, tocmai acum când afacerea ridică nouă valori ale patimilor omenești, următoarele notițe:

»Încă de mult s'au înființat în Macedonia școli românești, care sunt subvenționate de guvernul României. E adevărat, că aceste subvențiuni nu puteau să fie distribuite fără de știrea guvernului otoman. Nu avea însă guvernul otoman nici un cuvânt de a opri distribuția, de oare-ce propaganda română era și este curat culturală, și dintre toate mișcările naționale din imperiul otoman, singură cea românească e nu numai politicește inofensivă, ci chiar favorabilă pentru integritatea imperăției otomane. Era cu toate acestea lucru de sine înțeles, că subvențiile nu puteau să fie distribuite decât printr'un om care se bucură și de încrederea Porței. Mai ales după-ce între guvernul român și cel otoman s'au stabilit cele mai bune relațiuni, numai aceia cari ar fi voiti să turbure aceste relațiuni ar fi putut stărui, ca distribuția să se facă prin vre-o altă persoană, care nu se bucură de încrederea Porței. De aceea toate guvernele României au distribuit subvențiunile prin mijlocirea dlui Apostol Margarit, un Român macedonean, care a știut să câștige încrederea mai marilor dela Poartă și să prezente mișcarea națională română drept o acțiune favorabilă pentru unitatea imperăției otomane, ceea-ce în adevăr și este.

Cam în același fel stau lucrurile și în ceea-ce privește ajutoarele date de guvernul României școalelor și altor așezăminte culturale din monarhia austro-ungară.

După-ce s'au stabilit bunele relațiuni între cabinetul din București și cel din Viena, aceste ajutoare nu mai

puteau să fie distribuite decât prin oameni cari se bucurau și de încrederea guvernelor austro-ungare. E un numai naiv, ci chiar absurd a crede, că guvernul conservator din România a pus în budgetul țerei sute de mii de lei cari urmau să fie distribuiți pentru ajutoarele așezămintelor culturale din Bucovina ori din regatul ungar, fără-ca să fi avut o înțelegere de mai înainte luată cu guvernul din Viena, dacă nu chiar și cu cel din Budapesta.

Sunt semne destule că a avut-o și cu acesta. Și tocmai de aceea, bine se știe — tocmai de aceea ajutoarele în țările coroanei ungare au fost distribuite prin oameni cunoscuți, cari se bucură de încrederea guvernului ungar și se bucurau și de a celui român.

De aceea, tocmai de aceea și numai de aceea, guvernul ungar, deși știa foarte bine că ajutoarele se dau, ba își avea agentul chiar în birourile ministerului de culte și instrucțiune publică din România, pentru-ca să știe sigur prin cine se dau ajutoarele, a tăcut și s'a bucurat, că prin aceste subvențiuni oamenii lui de încredere își câștigă trecere.

El a intervenit numai după-ce un guvern al României (care Red. »Trib.« n'a mai voit să distribue ajutoarele prin mijlocirea unor oameni pe cari nu-i socotește vrednici de încrederea Românilor. (!) Red. »Trib.«)

Vă dau această notiță pentru-ca lumea să nu mai fie prostită. Puțină minte se cere, pentru-ca ori-și-cine să le înțeleagă celelalte și să-și dea seamă — de ce guvernul ungar și oamenii lui de încredere spriesc pe cei-ce sunt gata de a face cauza comună cu ei.

E adevărat, că cuvântul ori frasa »școalele din Brașov« nu ocură în articol. Dar' nu tractează oare întreg articolul despre »afacerea« acestor școale, care după însăși cuvintele »Tr. Pop.« tocmai acum ridică nouă valori?

Ce alte școale mai preocupă acum opinia publică românească?

Nu cumva școalele din Micălaça, ori Mișceac?

Despre ce scria însăși »Trib. P.« o zi mai târziu, în nr. 174, sub titlul: »Afacerea dela Brașov«.

Nu e aceeași afacere despre care vorbește în nr. 173 și 174?

Răspundă! Dar' nu! Dela astfel de oameni nu mai așteptăm răspuns.

Vom cita răspunsul altora.

»Telegraf Român — pe care »Trib. Pop.« (nr. 105) l'a punit »cel mai autorizat organ« în chestiune — ocupându-se în nrul seu de Joia trecută cu chestiunea »Falsului« reproduce întreg articolul de mai sus al »Trib. P.« — pe care îl numește »curios în felul seu« și îl combate, ca păgubitor causei școalelor din Brașov, și ca cuprinzător de denunțăriuni.

Despre rostul acestui păcătos articol, »organul cel mai autorizat« »Tel. Rom.« scrie următoarele:

»Ceea-ce pricepem din întreg articolul este, că »amicul« »Tribunei Poporului« și »omul totdeauna bine informat« din București, voeste să răspundă la întrebarea pusă de ziarul opozițional din România dlui D. Sturdza, că: Pentru-ce a sistat renta bisericești S-tului Nicolae, îndată-ce a ajuns la putere?

Când plângi, că 'n urma ta
Noi plângem toți, și-amarul
Mai dulce ni-e așa.

Și toate plâng cu tine
Și toate te-nțele,
Că-n versul tău cel jalnic
Vorbește-un neam întreg.

De vrei să știi mai deaproape istoria copilei, drumul ei, nu o căuta la orașe, în sgomotul și desertăciunea lor, pe aici nu dă ocol, ci în liniștea dela țeară se simte ca acasă.

Pe fete-n faptul serei
Le-nțimpini la isvor,
Tu singură stăpână
Pe suflutele lor.
Le-nveți ce e iubirea
Și rizi cu ochi sireți,
De odată-apoi te-nțunezi
Și cântece le 'nveți.
Să cânte ziua-n luncă
Și seara când se-ntorc,
Când triste-n pragul tinzei
Stau singure și tore.

Când merg flăcăi la oaste
Cu lacrimi tu-i petreci,
Și stai cu ei, 'ți-e milă
Să-i lași pustii, să pleci.
Cântând le-ai dat aminte
De-o fată din vecini,
De mame și de-ogorol
Umplut acum de spini.
Și când îi omoară dorul
Și-n jurul tău se string
Pui fluterul la gură
Și cânti, ear' dinșii plâng,

E plin de oameni câmpul,
Tu, doino, 'n rind cu ei.
Moșnegi și oameni tineri
Și tinere femei,
Adună fenu 'n stoguri
Și snopi din spioe fac

Și răspunsul ar fi: »Pentru-că dl Sturdza nu socotește vrednici de încrederea Românilor pe acei oameni, pe cari biserica S-tului Nicolae l'a încredințat cu ridicarea banilor«.

Această seară nu este însă nici corectă nici acceptabilă.

Nu este corectă, pentru-că nu este vorba de sistarea unei subvențiuni din vre-un fond de dispozițiuni al dlui prim-ministru din România, ci de o datorie a statului României către biserica S-tului Nicolae din Brașov, pe care nu dl Sturdza o distribuie prin mijlocirea oamenilor sei de încredere, ci biserica S-tului Nicolae o încasează prin organele sale și o jertfește pe altarul cultului național. Deci numai ea are dreptul a designa persoanele, care să o ridice.

Și nu este acceptabilă, pentru-că legea noastră de instrucțiune pentru școalele medii, tocmai pentru aceea interzice școalelor primirea de subvențiuni dela stat străin, pentru-ca să nu-și aroage statul străin înfrînșura în școalele noastre.

Admisă condițiunea că guvernul României să designeze persoanele, care pot ridica renta bisericești S-tului Nicolae din Brașov, sau care pot fi membri ai comitetului parohial — pentru-că acestia manipulează avereabisericești, ba chiar membrii în eforia școalelor, cari manipulează și prin urmare distribuie dotațiunea școalelor — ar constitui ingerența guvernului României în afacerile interne ale bisericești noastre din Brașov și a școalelor susținute de ea, ceea-ce nu este permis, și nu va admite nici biserica S-tului Nicolae, nici un Român cuminte.

Apostrofarea din alineă penultimă: »Vă dau această notiță pentru-ca lumea să nu mai fie prostită«, am dorit să nu se aplice la însemnătatea promisiunilor solemne făcute de dl D. Sturdza în senatul României, cu privire la regularea definitivă și loială a acestei rente.

Peste tot credem, că »omul totdeauna bine informat« din București, nimic n'a folosit cauzei cu pretinsele sale destăinuri, din contră mai bine făcea tăcea.

Așa grăește »Telegraful«, pe care »Trib. P.« îl provoacă să se pronunțe în »afacere«.

Dar' se mai dăm o dovadă, deși ar fi superfluu.

Voința națională dela 16/28 Sept. reproduce articolul păcătos al »Trib. Pop.« sub titlul: »Se face lumină!«

În ce crede »V. N.« că se face lumină (firește după felul ei de a vedea) dacă nu în afacerea școalelor din Brașov, care singură o pasionează până la extrem?

Mai mult: »Voința Naț.« premite o introducere articolului foi din Arad, zicând:

»El (articolul) va servi, de sigur a lămurii în bună parte chestiunea în discuțiune...«

Care este »chestiunea în discuțiune«, dacă nu cea a școalelor din Brașov?

Încă o mică dovadă, care însă se va mări, peste o zi ori două. Drapelul de Duminecă, reproducând articolașul nostru »Nu există fals, nici falsificator« adaugă din partea sa următoarele:

»Pentru-ca cetitorii să înțeleagă despre ce e vorba în acest din urmă pasaj, vom spune că »Tribuna Poporului« din Arad a publicat un articol venit din București, în care se pune pe același picior subvențiile pe care le acordă guvernul român școalelor din Macedonia, cu datoria pe care o are față de școalele din Brașov. Asupra acestui fapt, vom reveni!«

Din seutece copilul
Când plânge 'n săhădăe
Te duci și-l joci pe brațe
Și-l culci apoi pe sin,
Și-i cânti s'adoarmă 'n umbra
Căpîtelor de fân.

Din văi tu vezi amurgul,
Spre culmi înaintând,
Pe coaste-auzi păraie
Prin noapte sgomotând
Și-ascuți ce spune codru,
Când plânge ziua 'noet
Ah, toate, doino, toate
Te fac și-l joci pe sin.
Și, singură cu turma
Privind perdută 'n zări
Spui mușilor durerea
Prin jalnice cântări.

Pe deal Românul ară
Slăbit de-amar și frânt,
Abia-și apasă ferul
În umedul pământ.
Tu-l vezi sorman, și tremuri
Să-l mângâi cu nevoi,
Și mergi cu el alături
Cântând pe lângă boi.
Ear' bieții boi se uită
Cu milă la stăpân —
Pricep și ei durerea
Sormanului Român.

Eu te-am văzut odată
Frumoasă ca un sfânt,
În jur stăteau bătrâni
Cu frunțile 'n pământ
Cântai ca 'n vis de o lume
Trăită 'ntr'alte vremi,
De oameni dragi din groapă
Pe nume vrând să-i chemi,
Și 'noet din vreme 'n vreme
Bătrânii 'n jur clipeau
Și mâncăile hainei
La ochi 'și-le puneau, —

»Trib. Pop.«, evident e prinsă cu minciuna.

Dar' are o scusă. — Nu e pentru primadată. Persistând în rolul seu nici nu va fi ultima dată.

Autorul »falsului«. »Falsul« mult discutat e așa de »perfect«, încât azi știm și cine e autorul actului, pe care »Trib. Pop.« îl propunea ca fabricat de oătră părintele Voinea. Noi credeam, că autorul acestui act ar fi Jenzenszky, acum însă »P. L.« ne spune că e — Jancsó Benedek, om destul de cunoscut la noi.

Firește că »P. L.« se grăbește a vesti, că profesorul Jancsó »nu ar fi ne la gremiiu prezidiului ministeri și toată legătura lui cu prezidiu ministerial constă într'aceea, că l'a informatiuni din cas în cas în chestiunile privitoare la stările ctirei, politice și ale presei românești«.

Va să zică în chestiuni uni nu se știe orienta nici Bánffy, nici Jenzszky, e consultat Jancsó, care specialist în chestiuni românești.

Actul din vorbă — zice »P.« — l'a scris Jancsó fără nici o încredințare oficioasă (?) și l'a trimis stropolului Miron fără a-l fi etat mai nainte ministerului. Cine cde?

De unde a știut Jancsó că stropolul are lipsă de informațiuni?

Apoi cum cadrează asta cupresiunea din actul Metropolitului că p. Voinea: »din gremiiu prim-ministerului reg. unguresc«?

Cronică politică.

China.

Din Peking se depeșează, că »pératul Chinei s'a prezentat la veduvim-părăteasă în vestiminte europene« și l'a declarat că vrea să introducă reforme europene în China. Împărăisa, care e conservativă, la moment dat semnalul păzitorilor sei, cari abaricadată ușile, fără-ca garda împérului să știe ceva. Astfel apoi a silit pe pératul să subscire actul, prin care denumită de regentă.

Partisani împératului sunt igniți și pedepsiți. Între alții a fost sit de oficiu și trimis în exiliu Ciung-Huan, fostul ambasador al Chir la Washington, din cauză, că e primul reformelor.

În o parte a Chinei însă surne-mulțumiți cu detronarea împératului și nemulțumirea a isbucnit în răla. Din Petersburg se depeșează, că roala se lățește în nord. Guvernul rus e îngrijat de soarta călei ferat din Mandjuria.

Spania și America.

În 1 l. c. s'a întrunit în Parpen-tru antăia-oară comitetul de pace Spa-

FOIȚA »TRIBUNEI«.

Impresiuni din Coșbuc.

(Fire de tort)

de

George E. Pătecan.

(Urmare).

Țărânul nostru din firea sa e bun, blând, răbdător, resignat, înțelept la vorbe, cumpănit în faptele sale. Are și a avut întodeauna neozăurile sale, dar' veacuri întregi multe au trecut peste capul lui, multe neajunsuri, suferințe a îndurat — atât de elocuent o spune aceasta jalea, nota de căpetenie, a doinei lui, ce moaie inima și o umple de vii senzații — nici-odată însă nu-și ese din sărite, durerea lui nu trece în revoltă, desperare, ci trăește în firma credință, că se vor întoarce odată lucrurile înspre mai bine... Credința aceasta, ce inconștient o nutrește în sufletul seu, în care își concentrează el toate dorințele și aspirațiunile e fondul lui de optimism, ce la rindul seu arată că e neam de viitor.

Coșbuc, care mulțumită individualității și ostenelelor sale, a ajuns să identifice într'u toate cu țărânul român, încât îi găsește gândurile cele mai ascunse, simte tainele inimei lui, vede lămurit mișcările ce se petrec în sufletul lui în împrejurări date, nu a putut scăpa din vedere lucrul acesta. De aici se explică tonul senin și vesel, ce predominăază poeziile lui.

Cumcă poetul cunoaște și duioșia și jalea specifică ce timpurile vitrege au semănat drept tristă aducere aminte în pieptul Românului, că observă tot atât de bine și colțul acesta al inimei arată între altele admirabila »Doină«.

În literatura noastră Eminescu a dat »Doină«, ce singură ar fi în stare a-l face mare poet al României, scrisă în formă populară.

Un neam întreg își ridică glasul într'însa și spune cu lacrimile în ochi, în versuri nemuritoare mahnirea și amarul ce-l răspunde, că oameni străini de firea, de vorba și portul lui vin puvoi, îl năpădesc, desființează viața lui patriarhală cu cântecele și traiul seu, îi împetritează graiul dulce, obiceiurile, tradițiile, aduc cu sine datini nouă, lucruri necunoscute, străine.

Și cum vin cu drum de fer
Toate cântecele pier,
Sboară paserile toate
De neagra străinătate.

Tot astfel Coșbuc atinge coarda cea mai simțitoare a inimei Românului, cuprinde în versuri tot sufletul lui, când se pune și în accente pline de nobilă avent cântă ceea-ce are țărânul nostru mai drag pe fața pământului, doina lui, așa cum el 'și-o închipue, o simbolizează — o fecioară din lumea feerică a inspirațiunii divine, trimisă numai și numai pe seama lui ca în sbor nezdăvăn să ducă pe aripile sale bucuria, jalea, durerea, dorurile lui, departe... la munți și codri, prietenii și frații lui, cari îl pricep și știu ce-l doare...

»Copilo, tu ești gata
De-apurarea să plângi!
Și când ești tristă, doino,
Tu inima ni-o frângi,
Dar' nu știu cum, e bine

(Va urma).

niei și Americii, fiind de față toți delegații. Ședința primă a ținut 1/2 de oră. President nu se va alege și secretarii vor stabili ordinea de zi. Ședința a doua se ține azi. Membrii au promis că vor ține în secret desbaterile.

Pacea universală.

Guvernul confederației elvețiene în o adresă trimisă guvernului rusesc declară, că aderează la propunerea Țarului pentru desarmare. La conferință își va trimite delegați.

Pol. Korr. are știri din Petersburg, că în ministerul de externe rusesc s'a instituit o comisiune specială, ca să facă raportul despre răspunsurile ce au sosit la guvern, privitor la proiectul de desarmare. Se afirmă, că tot comisiunea aceasta e însărcinată a pregăti programul conferinței internaționale.

1848.

Cronica anului.

Schönbrunn, 3 Octombrie

Se edă un manifest împotriva de cuprinsul următor:

Noi Ferdinand I.: disolvăm adunarea țerei; conclusele ei nesancționate sunt ilegale; Oștirile din Ungaria se încredințează banului Jellacici; în Ungaria se proclamă legea militară; cuvântul banului se se considere drept poruncă împărătească. Subscris: Ferdinand. Contrasignat: b. Récséi Ádám, prim-ministru. (Kerékgyártó).

Pesta, 2 Octombrie.

Ludovic Batthyány abize din postul de ministru și de deputat. (Kerékgyártó).

Pesta, 3 Octombrie.

Contele Edmund Zichy, acuzat de trădare, a fost spânzurat în 30 Septembrie pe baza unei sentențe a tribunalului de război, în insula Cepel. (S. B. nr. 107).

Cronica zilei.

Sibiu, 3 Oct. n.

Nou doctor român. Ni-se scrie din Budapesta: Harnicul tânăr Adrian Nedelcu, a fost promovat în 29 Septembrie, în prezența unei cununi frumoase de universitari români, la gradul de doctor juris. Legăm speranțe frumoase de pășirea în viața publică a acestui tânăr.

Seara de cunoștință a tinerimei academice din Oradea-mare a decurs foarte animată la 1 Octombrie. Tânărul Lucian Boleas salută colegii în un frumos și aventat discurs de deschidere „La luptă”, în care releva sfera de activitate a tinerimei, datorită căreia li se impun și greutățile ce au să le întâmpine. „Betrânii unui popor”, zice vorbitorul, „au sfatul minții, bărbății au tăria brațelor, tinerii au inimile înflăcărâte, tinerimea e viitorul unei națiuni. Provoacă la unire și colegialitate pe noi veniții și cu aceasta le întinde mâna de frate. „Și când cu această legătură ne înfrățim, nu vedem în depărtările câmpului de luptă, cum învingerea ne suride în strălucire?”

Octombrie. În șiruri lungi, ținându-se de după cap vin ficioirii cântând și hăulind. Trăgănată resună acordurile doinei, e o durere năbușită de un simțământ de mândrie. Ei merg către la Imperatul. Polițaii nu-i îndrumă la ordine ca măneca cămeșei. „Nu plânge, mamă, că doară nu țiine cântăna cât e lumea!” — strigă un ficioir îndârjit. Și cum a zis „nu plânge” îi vine în minte că acasă mai plânge încă „cineva” de se omoară. Sângele i-se urcă în față și strânge pumnii crâșnind din dinți. Și un chiot de durere resună în aer. „Cântați, ficioiri, că doară nu țiine cântăna câtă-i lumea!”

Monitorul rentierilor: este numele unei noue publicații financiare, comerciale și industriale, ce apare în București (Strada Stavropoleos nr. 2).

Goană după anarhiști. Consiliul federal din Bern a expulsat vr'o 40 de anarhiști, aproape toți Italiani. Aceste măsuri însă nu însuflă îngrijiri anarhiștilor. Alături noaptea s'au aflat o mulțime de proclamațiuni afișate în Zürich. Membrii consiliului federal sunt timbrați în aceste proclamațiuni drept înșelători ticăloși și oameni de nimic. Poliția a deținut vr'o 12 indivizi.

Distincțiuni ministrilor austriaci. M. Sa a conferit demnitatea de consilier intim următorilor miniștri austriaci: br. Mihail Kautz, ministru de agricultură, Dr. Iosif Kautz, ministru de finanțe, Iosif M. Baerenreuther, ministru de comerț și Adam Jedzejewicz.

Pe uliță. E rău să rămâi de mic copil singur în lume... pe uliță. De vre-o câteva săptămâni se putea vedea în hala de vânzare din Budapesta un băiat frumuseț, dar' murdar și rău îmbrăcat, care ducea acasă tîrguituri și ajuta la măturarea hălei pentru câțiva cruceri. O damă cu inimă bună l'a întrebat al cui e și cum a ajuns la starea de acum. Și băiatul i răspunde, că e de origine din Rusia, fiul unui profesor. Tatăl său a fost expulsat înainte cu câțiva ani, astfel a venit la Pesta. Aici s'a bolnăvit rău, ear' când a părăsit spitalul n'a mai aflat pe tatăl său. Astfel micul băiat a început să-și caute însuși pâinea în sudoarea feței. Dama, îndușoasă de romanul micului nenorocit, a exoperat să fie primit în un institut de băieți.

Dela comitat. Azi s'a ținut congregațiunea de toamnă a comitatului nostru. A fost foarte bine cercetată. Mai întâiu s'a citit Manifestul Monarhului în toate trei limbile. Din raportul ce vom publica mâine anticipăm, că proto-notar a fost ales cu aclamațiune dl. Stefan Stroia; vîcenotar I.: dl. Ioan Crețu; vîcenotar II.: Victor Schieb; vîcenotar III.: Julius Knall, ear' al IV-lea Oprea Stelea.

Regele României va călători în luna viitoare la Belgrad și Sofia. Regele are de gînd a reîntoarce visita regelui sîrbesc și principelui bulgar.

Știri mîrunte. Congresul internațional de presă se va ține la Roma, probabil în 1899.

Nyiri Etel, o biată fată nebulă din Budapesta a dispărut fără urmă. Părinții și poliția o caută pretutindeni.

POSTA REDACȚIUNII.

U-go. Chestiunea abonamentului e regulată. Poți fi liniștit. Sperăm, că în interesul causei vei continua lucrarea începută. Într-o scrisoare ziceai: „a produs ilaritate”. Nu bucurie?

As brp. Istoriografa se va publica. E foarte bine scrisă. Dar' autorul, din care e tradusă nu l'am putut ști?

Tribuna Literară.

Țăranul în România.

— Conferință ținută în seminarul rectorului universității G. Schmoller, la Berlin —

George D. Creangă.

(Urmare).

De altfel guvernul aci ca și în alte părți, a căutat să ocrotească pe țărani pe cât e posibil de aceste abuzuri și a înființat creditul agricol, cu scop de a procura țăranilor bani în timpuri de lipsă, cu deosebire în primăvară, când se apropie sămăntatul cu multe trebuințe materiale. Tot astfel s'au înființat în 1881 și casse de economii, în cari țăranul se-și poate depune prisosul său (?). În anul 1883 la toate cassele de economii din țeară erau depuși numai 2 1/2 milioane fr., în 1888 5 milioane, în 1890 10 milioane, în 1893 20 milioane și în 1895 21 1/2 milioane fr. pe 92,816 lirete. Pentru lăfșirea simțului de cruțare ar fi cât se poate de dorit să li-se deo o întindere mai mare casselor de economii școlare, ca învățătorii însuși să insiste asupra școlarilor pentru cruțare și să-și deprindă cu această calitate, care după Roscher: „e firea înțelepciunii, sora cumpetărei și mama libertății.”

Alcoolismul încă e un viciu ce predomină printre țărani și care le face imposibil ori-ce progres economic și cultural. El e dăunător din punct de vedere economic, moral și igienic, dă ansă la lene, băteii, crime, nefericește o familie economică prin risipa ce se face, moralicește prin caracterul de beiv și ruinează sănătatea nu numai a consumatorului, ci întrupează acest rău și generațiunii, căreia îi dă naștere. Alcoolismul e dezvoltat în multe țări și din nefericire nici România nu e scutită. Dau aci cuvântul dlui Dr. Felix, al cărui pasaj nu poate fi decât foarte sincer, pîtrunzător și instructiv:

„Ca în alte privințe, capitala dă tonul și în ceea-ce privește consumația de alcool în diferitele sale forme; nicăiri cultul alcoolului nu s'a dezvoltat și nu s'a rafinat mai mult decât în București. Copilului i-se dă alcool ca medicament, cu credința greșită, că alcoolul îndreaptă funcționarea imperfectă a diferitelor organe, datorită imperfecțiunii educațiunii fizice; femeilor tinere li-se dă alcool pentru combate-

rea anemiei, pe care de fapt alcoolul nu o influențează; în timpul școlărității flacăii beau și fac un sport din beutură, ca să corăspundă modei; în timpul serviciului militar beau acei cari pot, adevă suboficerii; se bea în cafelele unde se servă cu cafea un cognac, cu ceaiul un rum, ca parte integrantă a cafelei și a ceaiului, afară de diferite beuturi alcoolice, cari se consumă nu ca accesorii altora, ci ca consumațiune independentă; mulțime de funcționari, de comercianți și de alte persoane întră de 2, de 3 și de 4-ori pe zi într'una din multe băcănii, cari cultivă specialitatea beuturilor fine, ca să-și întărească creerii pentru greaua muncă de cancelarie și de comptoir, ca să pregătească stomachul pentru prînz și pentru dejun, ca stomachul deja plin să digereze mai bine, ca să doarmă mai bine. Să bea înainte de masă, la masă și după masă; să bea acasă, la birt, la cafeenea, la cofetărie, la băcănie, la berărie, la cărcimă și sindrofie; să bea vara pentru răcorire, iarna pentru încălzire; înainte de muncă pentru stimularea puterilor, după muncă pentru isgonirea ostenelei. Omul cu dare de mână are pîvnița aprovizionată cu vin, bufetul garnisit cu alcooluri fine, dar' sticle cu cognac și cu rum lipsesc arare-ori chiar și în o gospodărie săracă; ele se par indispensabile, căci ne-am obișnuit să îndreptăm cel puțin printr'un cognac diferitele neregularități ale vieții fizice și morale.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.

„Foala pedagogică”. Apare în Sibiu la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentul pe 1 an 3 fl.; jum. an 1 fl. 50 cr. Pentru România pe 1 an: 10 lei. Anul II., nr. 18 din 15 Septembrie 1898 are următorul cuprins: 1. Împărăteasa și Regina Elisabeta. — Simțul colegialității noastre, de Iuliu Vuia. — Din literatura școlară, dare de seamă de Dr. P. Span. (Urmare și încheiere). — Informațiuni. — Corespondență.

„Revista Ilustrată”, apare în Bistrița. Redactor e dl. Ioan Pop Regeganul, ear' editor dl. Ioan Baciu, în Șoimșu (u. p. N. Săj). Broșura 9, pentru Septembrie, are următorul cuprins: Nu-mi huiți la cap, poezie de Elena Veronea. — Constantin Morariu-Andrieș (biografie și portret) de P. — Abzice. — Nu mai vorbi (poezie) de Antoniu Pop. — Despre gemeni cu privire la vîrstă mamei și la rîndul cronologic al copiilor, de Dr. T. — Norii noștri. — În farmecul nopții (poezii) de Alvescu. — Bicicleta din punct de vedere igienic, de Ioan Nița Pop. — Stăruința, poezie de Alvescu. — Madame Josselin, novelă de Theuret, trad. de Nița. — Și stelar, poezie de Enea Pop Bota. — Poveste tristă, poezie de Alvescu. — Aron Boca Velcheranul (biografie și portret). — Din pășunile mîtușei, de Iosif Velcean. — Singur, de A. — Amintirea, poezie de Alvescu. — Ceapă și ochelari, novelă, trad. de Iuliu Bran. — Casa lui Avram Iancu (cu ilustrațiune). — Busuioacul și Bozulu, legendă, de Ant. Pop. — În asfințit, poezie, de Alvescu. — Pardositorii români din Bistrița (ilustrațiune). — Descăntece, de St. Tușescu și I. Pop Regeganul. — Cîntece populare, de N. Bodnar. — Țăranii noștri (trei ilustrațiuni și printre ele poezii populare), de I. Stanca. — Bibliografie. — Telefonul redacțiunii etc.

Bibliografie.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ”

editată sub auspiciile și din însărcinarea „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”.

de

Dr. Corneliu Diaconovich,

prim-secretarul Asociațiunii.

A apărut fasciculul X. al acestei mari și folositoare publicațiuni, adevă ultimul, cu care se încheie tomul I. A. — Copenhaga. Tomul întreg cuprinde 936 pagini, 10,401 articole, 9 harte, planuri și adneze și 111 ilustrațiuni în text.

Faptul îmbucurător, că publicul cetitor primește o parte considerabilă din această valoroasă publicațiune, este o dovadă elatantă, că lucrarea aceasta înaintează cu pași tot mai siguri și el fără îndoială va pute delătura pe deplin temerea ce s'a ivit la început în cercuri foarte largi, că „Enciclopedia Română” ca toate întreprinderile noastre literare de asemenea extensiune nu se va pute termina.

Fasciculul X. cuprinde articolele Clasa—Copenhaga. La acest fascicul se alătură foaia titulară, apelul comitetului Asociațiunii din August 1896, prefața la tomul prim, scrisă de directorul publicațiunii Dr. C. Diaconovich, lista autorilor „Enciclopediei Române”, consemnarea ilustrațiilor, prescurtări si semne și Addenda et Corrigenda.

Dintre articolele cuprinse în acest fascicul amintim: Cloșca Ioan, Cluj, Coarda (T. Cerne), Cobălcescu, Cocorăscu, Cod, Codrescu, Cognac, Cojocna, Colonia, Colorante, Colori, Columbia, Comasarea, Comedia (M. Străjan), Comic,

Comitat, Comuna, Conache Costache Concert, Congregațiune, Congres, Conserve alimentare (Dr. Felix), Constanța (județ și oraș), Constantinescu Barb, Constantinopole, Conta Vasile, Conta-Kernbach Anna, Contabilitate, Convulsione.

Dintre ilustrațiuni remarcăm un admirabil tablou, reprezentând vederi din Constanța, precum noul port, statua lui Ovidiu, piața Independenței, promontoriul, biserica catedrală.

Scorțele pentru tomul I. sînt deja lucrate și se pot comanda la editor cu prețul de 1 fl. (250 fr.) incl. trimiterea francată și recomandată.

„Enciclopedia Română” apare în extensiune de 30 fascicule de câte 6 coale de tipar (10 fasc. formează un tom) și va cuprinde în total peste 30.000 articole.

Publicațiunea se va termina în decursul anului 1900.

Abonamente se primesc la editorul W. Krafft în Sibiu și la toate librăriile: deposit general pentru România: Storck & Müller, București.

Prețul unui tom face: broș. fl. 10 — (resp. 25 fr.), ear' legat 11.60 (resp. 28.50 fr.).

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

„Memorial”, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30
„Doina”, conf. ținută la ateneul din Berlad, de Măndrescu — 28
„Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. 4.—
„Povestile Bănatului”, de Cățana — 30
„Literatură populară română”, de Gaster. Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou, de Dr. Iuliu Olariu 2.50
„Cășitorul”, dramă în 2 acte de Livescu — 50
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. 4.—
„Higiena română”, de Dr. Leo Murășianu 1.—
„Izvoade”, de Demetrescu 4.—
„Trandafiri și violele”, de Pop-Reteșanul — 60
„Din Moldova”, schițe de Kotzebue 1.—
„Floarea din Firanze”, de Livescu — 50
„Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul”, de Nicolai Balcescu 2.—
„Trănițe”, 10 piese Slovacesti Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. 3.—
„Scrisorile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu — 70

La comănde din afară se se adaugă pentru porto postal încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

„Din vremuri frumoase”. Un vals din cele mai frumoase a apărut sub titlul de mai sus, într'un elegant format artistic, ca compozițiune, pentru pian a talentului tînăr dl. C. S. Stănuțescu. În extensiune de 8 pagini, această frumoasă compoziție va fi de sigur apreciată de toți prietenii. Damaele noastre, iubitoare de musică frumoasă, se vor grăbi a o procura cu atât mai virtos, că se vinde pentru o coroană (și porto postal) într'un scop cultural-național. A se adresa la librăria noastră „Tipografia”, Strada Poplacei nr. 15).

Sosiți în Sibiu.

În 3 Octombrie n. 1898.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Barabas cu soția din Mocii, Kirchner din Orăștie, privatieri; contele Kun, proprietar din Deva; Domantitzky, consilier ministerial din Budapesta; Adela Taubler din Reghinul-săsesc; Szabó, voluntar din Egerhat; Dr. Lein din Praga, Dr. Mihai din Poiana, medic; Körösy cu fiica, oficial din Sighetul-Marmației; Dr. Micu, avocat din Făgăraș; Zerbi, actor din Viena; Teresa Caroli, actriță, Iefinek, sublocotenent, din Viena; Körösy, protopretor din M. Păter; Kremer, sublocotenent din Cluj; Wollmann, croitor din Budapesta; Kirchgatter, inginer din Arad; Temmel, vicecolonel din Alba-Iulia; Dörr, protopretor din Sebeșul-săsesc; Medean, protopop, Murășan, preot, din Sebeșul-săsesc; Weinhold, Frank, Schreiber, Szilvassy, Witenberg, din Brașov, voluntari; Zatem, fabricant din Weipert; d-na Boer cu fiica din Abrud.

Hotel „Neurhrer”: Isoni, Salzer, din Budapesta, privatieri; Zurescu cu soția, comerciant din Rîmnic; Wolf, Guttman, din Viena, actori; Kalman cu soția, oficial din București; Heller, căpitan din Oradea-mare; Maria Tolis din Viena, Nicolits, Popp, din Alba-Iulia, actori; Fischer, volajor din Viena.

Hotel „Meltzer”: Fernengel din Agnita Gesnyi din Cluj, Andree, Culescu, din Căneni, Streifeldt din Sebeșul-săsesc, privatieri; Pfalz, farmacist din Sighetul-Marmației; Micu din Poiana, Gromer cu soția din Marpod, notari; Dobrota, preot din Poiana.

Hotel „Habermann”: Grün, neguțetor de cai din Brașov; Schoppelt, măsar din Sebeșul-săsesc; Wagner, Depner, din Noștat, economi; Dengel, suboficer din Tirgul-Murășului; Baumann, notar din Alpija; Rill, oficial din Budapesta; Clementa, Fonda, din Udine, petriari.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Marți, 4 Octombrie n.

Renaissance

Farsă în 3 acte, de F. de Schönthau și Koppel-Elfeld.

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 1 Oct. n. 1898

Sămînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu	75	8.9	9.05	76	9.10	9.15
Băntănesc nou	75	9.15	9.25	76	9.30	9.35
Grân de Tisa	75	9.10	9.20	76	9.25	9.30
Grân de Pesta	75	9.15	9.25	76	9.30	9.35
Grân de Alba-Reg.	75	9.15	9.25	76	9.30	9.35
„Bacica	75	9.25	9.30	76	9.35	9.40
Grân ung. de Nord	75	—	—	76	—	—

Sămînțe vechi ori noue	Soiul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcăr	prima	70—75	7.85	7.40
Orz	de nutreț	60—62	5.60	6.—
„	de vînsar	62—64	6.50	7.—
„	de bere	64—66	7.80	8.20
Ovăz	bănt.	39—41	5.75	6.05
Cucuriz (porumb)	—	—	5.20	5.25
„	de altsoiu	—	5.15	5.20
Meiu	—	—	12.25	12.75
Hrîșcă	—	—	—	—

Mărfi pe vînt	Mărfi pe vînt	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Grâu	Mart-Apr.	8.65	8.67	—
Cucuruz	Sept.-Oct.	9.08	9.10	—
Ovăz	Mai-Iun.	4.47	4.49	—
„	Iulie-Aug.	5.08	5.10	—
„	Mart-Apr.	5.38	5.35	—
„	Oct.	—	—	—

Produse diverse

Săm.	de trif.	Lucernă ungurească	Cursul	
			dela	până
Olen de rap.	—	rașinat	—	—
Uns. de porc	—	dela Pesta	64.—	64.50
Slănină	—	avântată	62.—	63.—
Său	—	—	—	—
Prune	—	—	—	—
Lăctar	—	slavon, nou	—	—
„	—	băntănesc	—	—
Miere	—	brută	—	—
„	—	galbină străcurată	—	—
Oeară	—	de Rosenau	—	—

Bursa pietii din Sibiu.

Din 3 Octombrie n. 1898.

Hărte-monetă română	Cump.	9.48	vînd.	9.52
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R. aur)	—	19.—	—	19.10
Reule rusești 100 a	—	128.75	—	127.50
Galbeni	—	5.62	—	5.67
Napoleon-d'ori	—	9.50	—	9.54
100 imp. germane	—	58.52	—	58.80
Livre sterling	—	11.90	—	12.—

Bursa de Budapesta.

Din 1 Octombrie n. 1898.

Renta de aur ung. 6%	—	—	—
„ ung. val. cor. 4%	—	—	100.25
Impremutul căilor ferate ung.	—	—	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	—	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	—	102.—
Bonuri rurale ung.	—	—	98.—
„ croate-slavone	—	—	99.—
Obligatiunile desp. regalilor	—	—	101.50
Impremut cu premiu ung.	—	—	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	—	140.—
Renta de hărte austriacă	—	—	102.50
„ de argint austriacă	—	—	102.25
„ de aur austriacă	—	—	128.50
Losuri austriace din 1890	—	—	180.25
Acțiuni bănești austro-ungare	—	—	955.—
„ de credit ung.	—	—	—
„ de credit aust.	—	—	—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	—	—	102.—
Argintul	—	—	5.69
Galbeni împărătești	—	—	5.65
Napoleon-d'ori	—	—	9.58
Mărci 100 imp. germane	—	—	58.55
London 100 livres sterlingi	—	—	120.15

Bursa de Viena.

Din 1 Octombrie n. 1898.

Renta de aur 6%	—	—
„ „ 4%	—	122.20
Renta ung. val. cor. 4%	—	100. —
Impremutul căilor ferate ung.	—	122. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	—	1.175
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	—	121.60
Bonuri rurale ung.	—	98. —
„ croate-slavone	—	139. —
Impremut cu premiu ung.	—	156. —
„ pentru regularea Tisei și Seghedin	—	150. —
Renta de hârtie austriacă	—	102.45
„ argint austriacă	—	101.90
„ aur austriacă	—	123.30
Levuri austriace din 1960	—	160.25
A acțiunile băncii austro-ungare de credit ung.	—	955. —
„ „ de credit aust.	—	—
Argintul	—	5.69
Galbeni imperialești	—	5.68
Napoleon-dori	—	9.58
Mărci 100 imp. germane	—	58.85
London 10 Livres sterline	—	120.15

Deschidere de prăvălie.

Ne luăm voe a aduce la cunoștință p. t. publicului știrea, că am deschis în piața de aici, Piața mică nr. 2, în localul fostei prăvălii a lui Anton Demeter, o prăvălie de manufactură, de mărfuri de modă și pânzături, cu vânzare în mare și în detalii, în care e aplicat mai departe și domnul Anton Demeter.

Fiind în plăcuta poziție a procura și pentru această nouă întreprindere a noastră, toate mărfurile referitoare la aceasta, în cantitate mare, direct dela fabricile cele mai acreditate, cu număr, și astfel vom fi în stare a le desface cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă alte avantajii mai însemnate. Basați pe aceasta, recomandăm p. t. publicului în interesul său propriu noul nostru stabiliment, ca un loc foarte favorabil de cumpărare, care cuprinde toți articlii din bransa aceasta.

Mare asortiment, cele mai moderne stoffe de vestimenta pentru dame, din toate speciile, precum și garnituri de pat și de masă, perdele de lână și de dantelă, acoperăminte de pat de mătăș și saten, albituri pentru domni și dame, mănuși, cicrap, dantele și ați mulți articli de decor și toaletă, precum și toate soiurile de pânzături, borchete, precum și toți articlii de modă pentru bărbați, în mare și detalii. [1789, 7-10]

Pentru binevoitor sprigin se roagă subscrișii

Iosif Goldstein și Isak Ascher.

Firma: **Goldstein & Ascher,**

Sibiu, Piața mică nr. 2

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Suluțin.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiei”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de

Dr. Rudolf de Jhering

traducere

de

Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

fiecare Român,

luptător pentru

dreptul național.

Se caută un reprezentant principal.

Un institut de asigurare german, distins și apt de concurență, angajază cu provizie mare domni inteligenți, cari pot depune cautiunea, ca agenți principali pentru Sibiu și jur, cu sediul în Sibiu.

Ofertele în scris au să se adreseze la

[1817] 1-1

„Societatea de asigurare de etate, de înzestrare și de serviciu militar din Hamburg”

(„Hamburger Militärdienst-, Aussteuer- u. Altersversicherungs-Gesellschaft”)

în Budapesta, VII., Elisabethring 53, I. 1.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile serii ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recușite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuează repede.

Bilete de vizită
după plac și cerere

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole

cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNEI” ȘI A „FOII POPORULUI”.

Diferite cărți științifice și literare

Elegant legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu.

Strada Poplăcii Nr. 15.